

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2026
Α.Π.: 1643

Προς: Την Υπουργό Πολιτισμού **κ. Λίνα Μενδώνη**

Θέμα: Διαχειριστικά σχέδια Ελληνικών Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ,

Από το Δελτίο τύπου του ΥΠΠΟ της 5^{ης} Μαΐου 2026 και τον ημερήσιο αθηναϊκό τύπο πληροφορηθήκαμε ότι την 4^η Μαΐου 2026, οργανώθηκε από το ΥΠΠΟ ημερίδα με **θέμα «Ελληνικά Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς: Στρατηγικό Όραμα και Διαχειριστικά Σχέδια για την προστασία και ανάδειξή τους»**.

Η ημερίδα, αφού κινήθηκε γύρω από το διεθνές θεσμικό πλαίσιο και το περιεχόμενο των διαχειριστικών σχεδίων, εστίασε σε έργα του ΥΠΠΟ σε Μνημεία και Τοποθεσίες της Παγκόσμιας Κληρονομιάς, ενώ ανακοινώθηκε ότι ολοκληρώνονται τα διαχειριστικά σχέδια εμβληματικών μνημείων, όπως η Ακρόπολη των Αθηνών, οι Δελφοί, η Αρχαία Ολυμπία, οι Μυκήνες, η Επίδαυρος και ο Μυστράς, χωρίς, όμως, να γίνει η οποιαδήποτε αναφορά ως προς στο περιεχόμενό τους, στα μελετητικά γραφεία που ανέλαβαν την εκπόνησή τους, στους συμμετέχοντες φορείς και στο όλο πλαίσιο του σχεδιασμού. Όπως από τις ίδιες πηγές πληροφορούμαστε, στην ημερίδα συμμετείχαν εκπρόσωποι της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας και ειδικοί στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Κυρία Υπουργέ, Λυπούμαστε διαπιστώνοντας ότι:

- Η όλη διαδικασία, που ακολουθείται μέχρι σήμερα από το ΥΠΠΟ δεν είναι επαρκώς διαφανής, δεν περιλαμβάνει συμμετοχικές διαδικασίες και δημόσιο διάλογο, όπως ζητείται από την Σύμβαση Παγκόσμιας Κληρονομιάς, που έχει υπογραφεί και κυρωθεί ως Νόμος του Ελληνικού Κράτους και τις κατευθυντήριες οδηγίες αυτής, δηλαδή το διεθνές κανονιστικό πλαίσιο της UNESCO, όπου, μάλιστα, περιλαμβάνεται η υποχρέωση σύνταξης και εφαρμογής των διαχειριστικών σχεδίων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η εκπόνηση και κατάθεση προς την UNESCO του διαχειριστικού σχεδίου για την Ακρόπολη των Αθηνών, παρότι το ΥΠΠΟ δεσμεύθηκε τον Απρίλιο του 2022 απέναντι στη Συμβουλευτική Αποστολή εκπροσώπων UNESCO - ICOMOS στην Αθήνα, κατά την επιτόπια αυτοψία τους.
- Ενώ κατά την ημερίδα δόθηκε έμφαση στην ιδιαίτερη βαρύτητα, που έχει ο ρόλος των συμβουλευτικών οργάνων της UNESCO, δηλαδή του ICCROM, του ICOMOS και της IUCN ως βασικής αρχής για την αποτελεσματική διαχείριση, **ηχηρή ήταν η απουσία του Ελληνικού ICOMOS**, που εκπροσωπεί το Διεθνές ICOMOS στην Ελλάδα, αλλά και άλλων Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, που εκπροσωπούν ή συνδέονται με Διεθνείς Οργανισμούς για τη συντήρηση και διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς δεν προσκλήθηκαν στην ημερίδα αυτή.

Σημειώνεται ότι

διεθνούς κύρους και αναγνώρισης ειδικοί εμπειρογνώμονες, μέλη του Ελληνικού ICOMOS συμμετέχουν όχι μόνον στις Διεθνείς Επιστημονικές Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας του ICOMOS, αλλά επίσης σε αποστολές in situ, ή και εξ αποστάσεως αξιολογήσεις για την ένταξη Μνημείων στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, για την παρακολούθηση διαχειριστικών αναπτυξιακών σχεδίων και την τεχνική υποστήριξη στην υλοποίησή τους. Επίσης, σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία αξιολόγησης, που ακολουθεί το ICOMOS- World Heritage Unit, το Ελληνικό ICOMOS παρακολουθεί συστηματικά τις προτάσεις υποψηφιότητας της Ελλάδας για την Παγκόσμια Κληρονομιά και έχει συμβάλλει μάλιστα εποικοδομητικά στις ακόλουθες περιπτώσεις: Παλιά Πόλη της Κερκύρας (2007), Αρχαιολογικός Χώρος των Φιλίππων (2016), Πολιτιστικό Τοπίο Ζαγορίου (2023), Μινωικά Ανακτορικά Κέντρα (2025), ενώ η ευρύτερη περιοχή του Ολύμπου πρόκειται να κριθεί σε λίγες ημέρες.

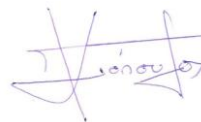
Κυρία Υπουργέ, το Ελληνικό ICOMOS

- Θεωρεί θετική την ενέργεια του ΥΠΠΟ για την παραγωγή διαχειριστικών σχεδίων των Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς, που δεν είναι εξοπλισμένα με αυτά.
- Επίσης, θεωρεί ικανοποιητική την απόφασή του ΥΠΠΟ να προχωρήσει στις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις, ώστε να καταστεί υποχρεωτική η εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων για κάθε οργανωμένο αρχαιολογικό χώρο.
- Ζητεί να κοινοποιηθούν τα υπό εκπόνηση διαχειριστικά σχέδια και το ΥΠΠΟ να προχωρήσει σε ουσιαστικό δημόσιο διάλογο με επιστημονικούς φορείς και εκπρόσωπους της κοινωνίας των πολιτών πριν από την ολοκλήρωσή τους, ώστε να αποτελέσουν ένα «σύγχρονο, ολιστικό και δυναμικό μοντέλο διαχείρισης», όπως η ίδια έχετε ανακοινώσει.
- Δηλώνει, τέλος, διαθέσιμο να συνεργαστεί και να συμβάλλει στην εκπόνηση και στην παρακολούθηση της εφαρμογής των διαχειριστικών σχεδίων, σύμφωνα με τις καταστατικές αρχές του ICOMOS, τις προδιαγραφές και τις κατευθύνσεις της UNESCO.

Με εκτίμηση, για την Εθνική Επιτροπή του Ελληνικού Τμήματος του I.C.O.M.O.S.

Η Πρόεδρος

Ο Γενικός Γραμματέας

Σοφία Αυγερινού-Κολώνια

Ιωάννης Πανόπουλος